

heemkunde kring
DE VIERSCHAER
WOUW

3/4-'98

De Wouwse Lambertusschool

12. Van school naar museum

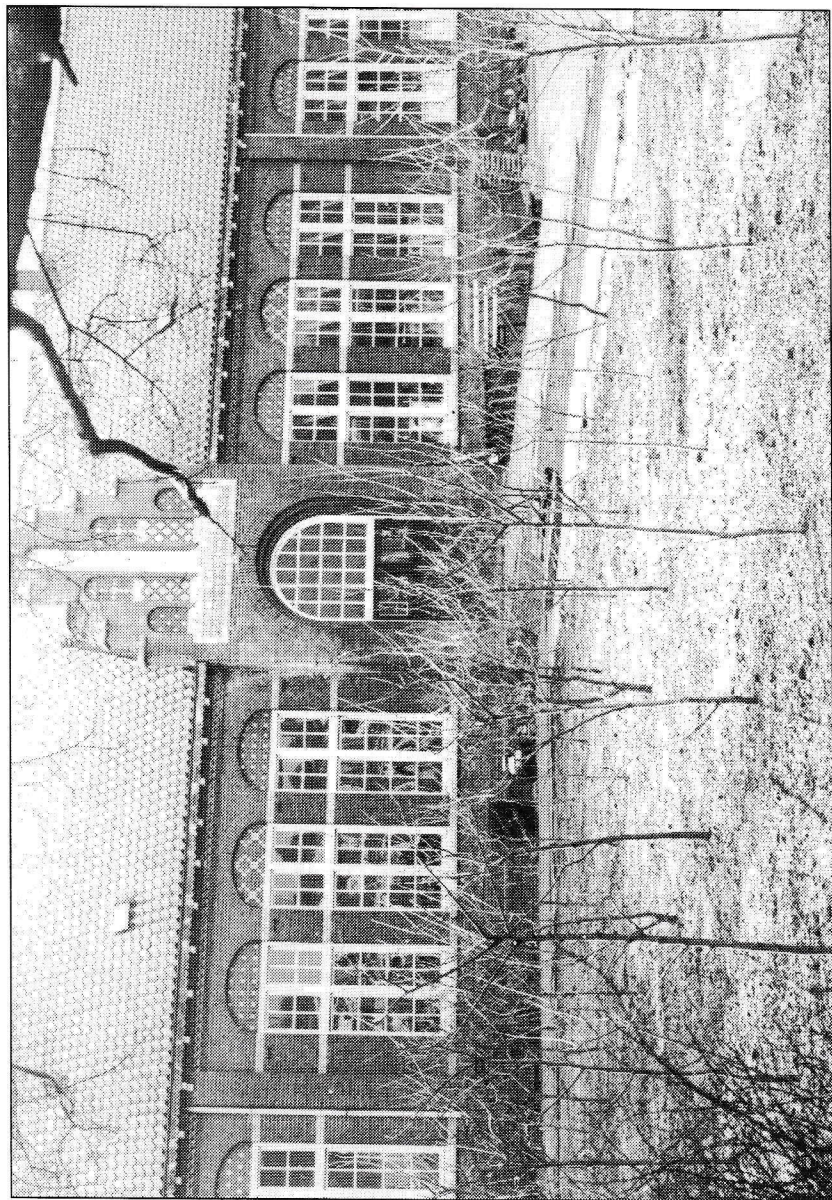
Toen per 1 augustus 1967 de Lambertusschool definitief gesloten werd, bleef het gebouw niet erg lang leegstaan. Omdat de Gerardus Majella-school door de toeloop van jongens flink was gegroeid en ook de nog overgebleven jongens nu naar deze school gingen, was het gebouw veel te klein om alle leerlingen en de kleuters op te vangen. Zo waren enkele kleuterklassen een tijdlang gevestigd in een noodgebouw in de tuin van het klooster en in 1967 vertrokken enkele klassen naar het gebouw van de Lambertusschool aan de Schoolstraat.

In 1973 kwam een nieuwe kleuterschool gereed met drie werklokalen en een speellokaal. Deze school was gebouwd tegen lagere school 'De Stappen' aan de Kloosterstraat. Er werd meteen ook een nieuwe naam bedacht: 'De Klimop'. Kort daarop bleken er opnieuw problemen te zijn, want de kleuterschool moest twee lokalen in de jongensschool aan de Schoolstraat blijven gebruiken. Pas na de bouw van nog twee lokalen en een speellokaal in 1976 kon het Lambertusgebouw definitief vaarwel worden gezegd.

't Wouwtertje

De volgende 'inwoners' waren de kinderen van de eerste peuterspeelzaal uit de gemeente Wouw. Die peuters hadden eerst onderdak gevonden in een lokaal op de bovenverdieping van buurthuis 'De Bargie'. Die huisvesting, boven aan een vrij steile trap, was natuurlijk verre van ideaal. En terwijl het aantal deelnemende peuters steeg, ging het bestuur op zoek naar een ander onderkomen. Dat werd in oktober 1977 gevonden in de oude Lambertusschool aan de Schoolstraat. In twee naast elkaar gelegen lokalen vonden de Wouwse peuters onderdak.

Omdat het aantal peuters nog steeds groeide, werd twee jaar later een verzoek ingediend bij het college van burgemeester en wethouders om ook een derde lokaal te mogen gebruiken van de oude school. In het gebouw

Het Lambertusgebouw aan de Schoolstraat, kort nadat het in 1985 onderdak bood aan zijdemuseum 'Ter Zijde'. Op het plein werden jonge moerbeibomen aangeplant. Die bladeren moesten als voedsel dienen voor de zijderupsen. (Foto collectie René Hermans-Wouw)

was inmiddels, naast enkele gemeentelijke diensten, ook de muziekschool ondergebracht en bij toewijzing moest met deze muzikale voorziening samengewerkt worden.

Het verzoek kon niet direct gehonoreerd worden, want inmiddels was een openbare school opgericht en het college boog zich over een nieuw accommodatiebeleid waarin onder meer de huisvesting van de openbare school was opgenomen. Dat leidde er toe dat in 1982 met de gemeente gesproken werd over de verhuizing van de peuterspeelzaal naar een heel ander gebouw: de oude meisjesschool Gerardus Majella aan de Kloosterstraat.

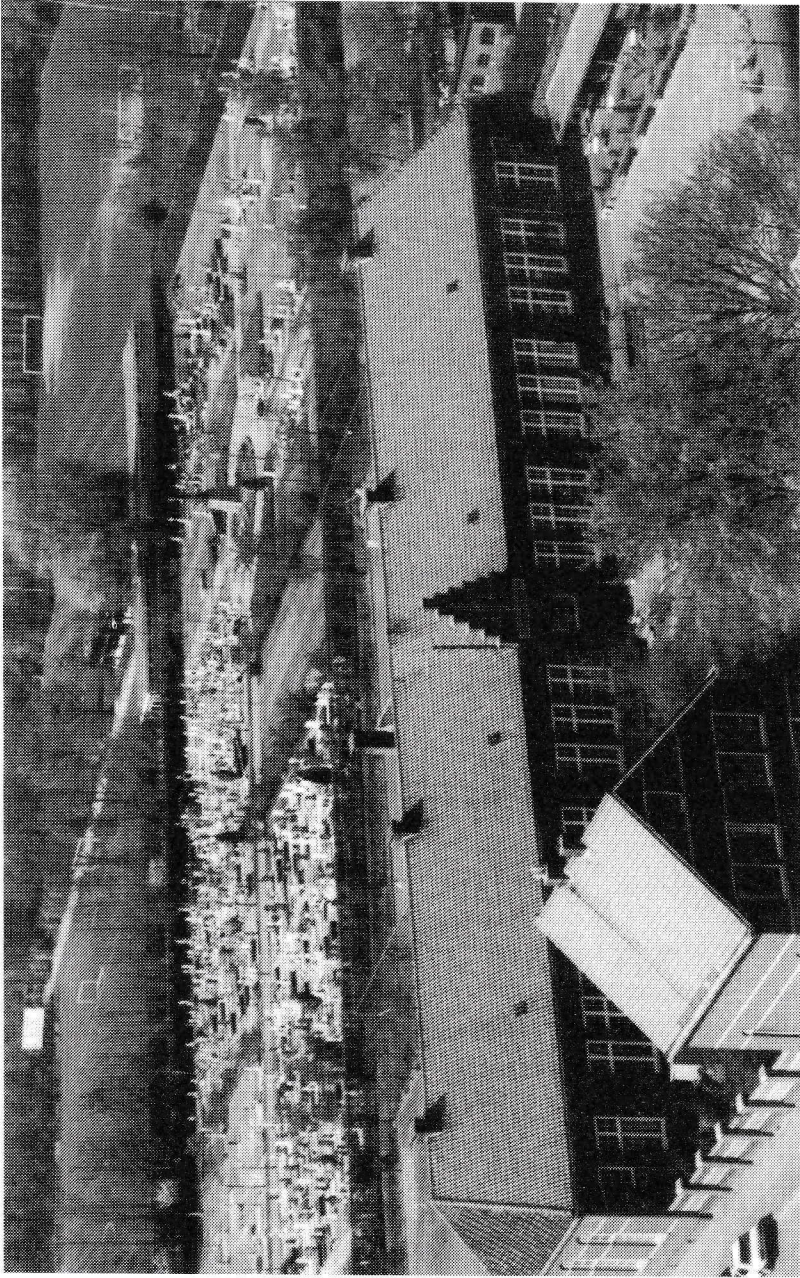
De Baayaert

Na enkele jaren van voorbereidingen ging op 25 april 1980 de openbare school van start met 38 leerlingen en 13 kleuters. Besloten was dat 'De Baayaert, zoals de school ging heten, tijdelijk in de oude Lambertusschool ondergebracht zou worden. Vóór het gebouw aan de Schoolstraat betrokken kon worden, moest er door de gemeente eerst nog een bedrag van een ton vrijgemaakt worden om de lokalen op te knappen en in te richten. In vier jaar tijd groeide het aantal leerlingen naar 140 en er werd daarom voortvarend gewerkt aan plannen voor een nieuw schoolgebouw. Die nieuwbouw kwam in 1984 gereed aan de Braak in het bestemmingsplan 'Omganck'. Opnieuw kwam de Lambertusschool leeg te staan, maar weer niet voor lang.

Ter Zijde

Tijdens de Pinksterdagen van 1980 had Wouwse Plantage in een voormalige wagenmakerij aan de Plantagebaan een uniek museum gekregen. Wil Mosmans en haar dochter Annemarie vestigden er het enige Nederlandse zijdemuseum. Al snel dienden zich in Wouwse Plantage de eerste bezoekers aan en in de loop van de jaren groeide het museum uit tot een ware toeristische trekpleister, die in de topjaren goed was voor duizenden bezoekers.

In 1985 was het bezoekersaantal van het museum zodanig gegroeid, dat uitgekeken werd naar een andere locatie. Samen met burgemeester A.

De Lambertusschool in 1989. Het torentje was inmiddels van het gebouw verdwenen en het Lambertusbeeld was aan de parochie geschonken. De foto werd gemaakt vanuit de toren van de Lambertuskerk. (Foto René Hermans-Wouw)

Rombouts liet de museumdirectie, waarin inmiddels ook vader Joop Mosmans zat, het oog vallen op de voormalige Lambertusschool aan de Schoolstraat in Wouw. Daar was zoveel ruimte beschikbaar, dat naast de expositie van de collectie ook het complete proces van rups tot zijden lap op miniformaat getoond kon worden. Daar kwamen een aantal jaren dertigduizend bezoekers van heinde en verre een kijkje nemen.

Collectie

De eigen collectie van het museum werd ook in de jaren tachtig verder uitgebreid. Enkele van die stukken waren uniek, zoals een lap zijde, die de eigenaar van een zijdetelerij in Wales liet maken voor de bruidsjurk van prinses Margaret van Engeland. Deze zijde werd door haar niet goed genoeg gevonden.

Maar er waren ook fraaie voorbeelden van zijdeweefkunst uit Pakistan, India, Guatemala en Japan. De grote trots van het museum was een schitterend geweven Chinese lap roze zijde gemaakt door een blinde vrouw.

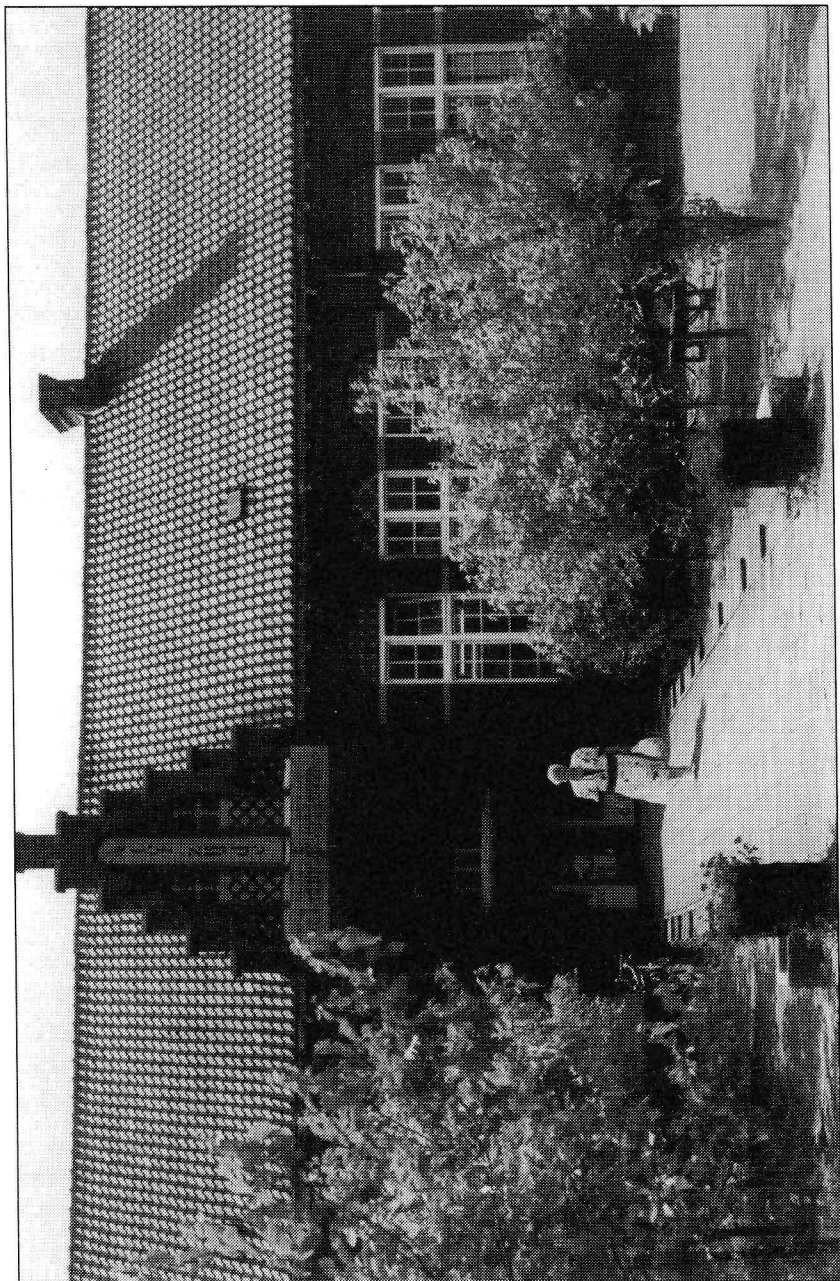
Zeldzaam waren twee zijden bruidskimono's uit Japan. In Japan worden deze kimono's soms verhuurd voor een bruiloft, maar de daghuur zou dan enkele maandsalarissen van de doorsnee Japanner bedragen. Deze zijn geschonken door de Japanse ambassade.

Voor de bezoekers kwam in een lokaal een theeschenkerij en een winkeltje met allerlei producten die te maken hadden met zijde en zijdeteelt. Het aanbod varieerde van zijden lappen tot moerbeigelei.

Stichting

In 1987 werd een stichting in het leven geroepen die het museum moest gaan exploiteren. Bovendien moesten er werkgroepen komen om verschillende taken op zich te nemen. Op die manier moest het museum zijn aantrekkingskracht vergroten en met landtentoonstellingen, activiteiten voor kinderen en aantrekkelijke aanbiedingen, leek dit ook te lukken.

In de loop van 1992 vierde het museum het koperen jubileum met een grote overzichtstentoonstelling en in dat jaar werd het museum uitgebreid met kant. De naam werd veranderd in Kant- en Zijdemuseum 'Ter Zijde'.

De school in gebruik als zijdemuseum. Het tegeltableau boven de toegangsdeur met St. Lambertusschool werd wel gehandhaafd. Inmiddels is de jonge aanplant flink uitgegroeid. (Foto collectie René Hermans-Wouw)

Daardoor kon de aantrekkingskracht worden vergroot en volgens de cijfers van het museum zouden er in 1992 40.000 bezoekers geweest zijn. De gemeente Wouw stopte in de periode tussen 1992 en 1996 anderhalve ton in het opknappen van het gebouw. Enerzijds om daarmee het museum voor de toekomst veilig te stellen, anderzijds als verkapte subsidie aan de stichting, omdat de gemeente voornemens was om het gebouw over te dragen aan de stichting 'Ter Zijde'.

De exposities werden in de daaropvolgende jaren opnieuw op landerichten gericht. Zijde uit Indonesië en Bangladesh, kant uit Malta en Gozo en quilten van Tina Gravatt uit Amerika. Die exposities oefenden elk op hun eigen bezoekersgroep de nodige aantrekkingskracht uit.

In 1996 ging het een stuk minder florissant met het museum. Zodanig dat in de herfst van dat jaar al het vaste personeel ontslagen werd en het museum in de winter dicht ging. De collectie was toen inmiddels voor een groot deel teruggehaald door de vroegere directeur Mosmans. Voorzitter W. de Ruyter van het stichtingsbestuur zag het toen nog niet al te somber in. Eind januari 1997 stond het museum met de schuld van 75.000 gulden op de rand van het faillissement en enkele weken later werd het faillissement aangevraagd en sloot het museum definitief haar deuren.

Ouderenwoningen

Daarna werden plannen ontwikkeld om te komen tot een complex ouderenwoningen. Daarbij zou getracht worden om het beeldbepalend gebouw te behouden. Mocht dat echter niet lukken, dan kon de Roosendaalse raad zich ook vinden in afbraak van het gebouw. Wel zou bekeken moeten worden of de toegangspartij in het nieuwe complex gehandhaafd kan blijven.

Op dit moment worden die plannen, samen met de Stichting Leonardushof uitgewerkt en in de loop van 1999 zullen definitieve stappen ondernomen worden om op de plaats waar vroeger de Wouwse jongens leerden lezen, nu de ouderen van hun welverdiende rust te laten genieten.

(Tekst grotendeels ontleend aan het door mij geschreven boek *'Ter ontspanning en tot vermaak. Wouwse verenigingen in de twintigste eeuw'*)

Lambertusschool - 6^e klas - ±1934

De zesde klas van meester Jan Baeten rond 1934. De foto werd genomen met als achtergrond de zijkant van het schoolhuis. De vrouw van meester Baeten of zijn dochter was zo nieuwsgierig dat ze even tussen de gordijntjes door moest kijken. Om de foto beter te kunnen verkopen werden ook verschillende broertjes uit andere klassen er bij gehaald. Dat verklaart ook het soms grote verschil in lengte van de jongens.

Voorste rij zittend v.l.n.r.: Jan Heijmans, Kees Rommens, Christ van Oers, ? , Toon Timmermans, Peer de Greef, Rommens, Frits van Ravels en ? .

Tweede rij zittend v.l.n.r.: ? , Wim van Ravels, Withagen, Jan Verbraak, ? , Theo Timmermans, Fr. van Ravels, Vosterbosch, ? , Denny van Hoof, Willem van Gaans(?), Sjef Lauwen en Piet Lauwen.

Derde rij staand v.l.n.r.: Willem Rommens, Jan Maas, Louis Bastiaansen, Adrie Coppens, Louis Verbraak, Piet van Tiggelen, Kees Timmermans, Leo van Ravels, Bart Suijkerbuijk, Kees Uijtdewillegen, Sjaak Uijtdewillegen, Janus Lauwen en bovenmeester J. Baeten.

Achterste rij v.l.n.r.: Janus Rijnkels, Marijn Baarendse, Janus Godschalk, Peer Konings, Sjaan Uijtdewillegen, Geert Verbraak, Harry van Lieshout, Godschalk, Jan Vosterbosch, Peer Willemsen en Sjef van Oorschoot. (Foto collectie De Vierschaer-Wouw).

Lambertusschool - 4^e of 5^e klas - ±1934

Deze foto werd rond 1934 gemaakt tegen de zijgevel van de woning van meester Baeten op het schoolplein van de Lambertusschool. Het was de klas van meester Van Mossevelde die rechts op de foto staat. Links staan het hoofd van de school Jan Baeten.

Voorste rij zittend v.l.n.r.: Geert Hopmans, Janus Roeken, Janus van Steenpaal, Willem Machielse, Jan van Gastel, Harry van Gastel, Toon Goorden, Jan Hielkema, Rinus Goorden, Janus van Tiggelen, Piet van Tilburg en Willem Veraart.

Tweede rij zittend op de bank v.l.n.r.: Janus Marijnissen, Jac. Van Steenpaal, Janus Goossens Gielzn., Jos Kerstens, Jan Goossens Gz., Jan Buijzen, Frans van Akkeren en Piet van Steenpaal. (Vijf namen ontbreken)

Achterste rij v.l.n.r.: Jan van Iersel, Geert Verdonk, Piet Mariën, Janus Mariën, Willem van Tiggelen Mz., Kees Koen, Janus Sips, Janus Veraart, Jan Voorheijen, Piet Nelen en Kees Schuurbijs. (Foto collectie J. van Iersel-Roosendaal).

Deze uitgave werd mede mogelijk
door de financiële steun van de
Drankcentrale "Wouw" B.V.

